

Dzielniaćek

MIESIĘCZNIK INFORMACYJNO-EDUKACYJNY PRZEDSZKOLA NR 208

W TYM NUMERZE:

- Zespół Angelmana – kiedy uśmiech mówi więcej niż słowa.
- Co słyszać w oddziałach II i III?
- Zimowe odkrycia w oddziale IX
- Co planujemy w lutym?
- Dlaczego dziecko nie chce jeść – przyczyny zaburzeń kamienia.
- Małe kroki – wielkie możliwości. Fizjoterapia dzieci z niepełnosprawnościami.
- Ekologia na co dzień - system kaucyjny w Polsce.

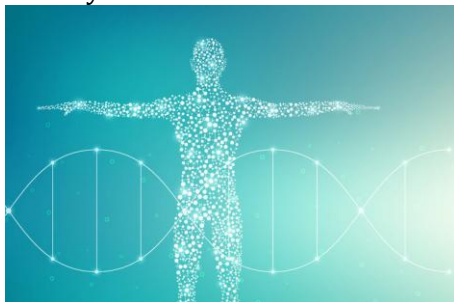
ZESPÓŁ ANGELMANA – KIEDY UŚMIECH MÓWI WIĘCEJ NIŻ SŁOWA

W każdej grupie przedszkolnej spotykają się dzieci o bardzo różnych uosobieniach: jedne są ciche i spokojne, inne pełne energii; jedne szybko zaczynają mówić, inne potrzebują na to więcej czasu. Czasami za tymi różnicami stoi rzadkie zaburzenie genetyczne, takie jak zespół Angelmana.

Zespół Angelmana to stan, z którym dziecko się rodzi. Wpływa on głównie na rozwój ruchowy, mowę i sposób komunikowania się. Dzieci z tym zespołem zazwyczaj nie mówią lub używają tylko kilku słów, ale potrafią świetnie porozumiewać się gestami, mimiką i spojrzeniem. Często są bardzo pogodni, dużo się uśmiechają i łatwo okazują radość – dlatego czasem mówi się o nich „dzieci o słonecznym uosobieniu”.

Charakterystyczne mogą być także:

- trudności z utrzymaniem równowagi i koordynacją ruchów,
- specyficzny sposób chodzenia,
- napady śmiechu lub podekscytowania bez wyraźnej przyczyny,
- problemy ze snem.

Warto wiedzieć, że choć dzieci z zespołem Angelmana rozwijają się wolniej i potrzebują wsparcia specjalistów (rehabilitacji, logopedii, terapii zajęciowej), to jednocześnie są bardzo towarzyskie i lubią kontakt z innymi dziećmi. Chętnie uczestniczą w zabawach, reagują na muzykę, rytm i ruch.

W przedszkolu najważniejsze jest:

- okazywanie cierpliwości,
- dawanie czasu na reakcję,
- korzystanie z prostych gestów, obrazków i PCS-ów do komunikacji,
- docenianie każdego, nawet małego postępu.

Dzieci z zespołem Angelmana mogą nie powiedzieć „pobaw się ze mną”, ale potrafią to pokazać uśmiechem, spojrzeniem i wyciągniętą ręką. Uczą nas, że komunikacja to nie tylko słowa.

Różnorodność w grupie przedszkolnej to ogromna wartość. Dzięki niej dzieci uczą się empatii, pomagania sobie nawzajem i tego, że każdy z nas rozwija się w swoim tempie. A wspólna zabawa, śmiech i życzliwość są językiem, który rozumie każde dziecko.

16.02.2026 r. Nr 6/231/2026

Lutowe wydarzenia:

03.02.2026 – Koncert muzyczny
05.02.2026 – Koncert muzyczny
11.02.2026 – Karnawałowy Bal Przebierańców
12.02.2026 – Warsztaty futerkowe – spotkanie z piskiem preriowym
13.02.2026 – obchody Dnia Angelmana
16 – 25.02.2026 – zbieranie Potwierdzeń woli kontynuacji edukacji przedszkolnej

KALENDARIUM

02 II – Dzień pozytywnego myślenia
09 II – Międzynarodowy Dzień Pizzy
11 II – Światowy Dzień Chorego
12 II – Tłusty czwartek
14 II – Walentynki/Dzień Chorych na padaczkę
15 II – Międzynarodowy Dzień Zespołu Angelmana
17 II – Światowy Dzień Kota
23 II – Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją

Lutowi solenizanci:

Mariusz – oddz. X
Nikoła – oddz. VIII
Wiktor W. – oddz. VII

*Życzymy wam dużo
zdrowka i radości*

Opracowała: mgr Agnieszka Kudyniuk

Miesiące pierwszego półroczia obfitowały w naszych oddziałach w zajęcia o różnym charakterze, ale szczególnie dbamy o wspieranie rozwoju motorycznego. Przynajmniej raz w tygodniu realizujemy ćwiczenia ruchowe - Trening Aktywności Motorycznej oraz zajęcia ruchowe z elementami integracji sensorycznej (SI).

Trening Aktywności Motorycznej (MATP) jest programem rehabilitacyjno - treningowym, nawiązującym do dyscyplin sportu uprawianych w Olimpiadach Specjalnych. Ćwiczenia, które wykonują dzieci są odpowiednio dostosowane do ich potrzeb i możliwości fizycznych. Celem tych zajęć jest rozwijanie i usprawnianie motoryki dużej i małej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, umiejętności naśladowania ruchowego oraz kształtowanie orientacji w schemacie ciała.

Zajęcia ruchowe z elementami integracji sensorycznej (SI) to formy aktywności, łączące zabawę ruchową ze stymulacją zmysłów: dotyku, równowagi, czy czucia głębokiego. Przykładami są m.in. odpowiednie pozycjonowanie ciała z użyciem kształtek rehabilitacyjnych, turlanie, masaże sensoryczne oraz zabawy różnymi fakturami oraz masami sensorycznymi.

Zajęcia poprawiają koordynację, koncentrację i regulację napięcia mięśniowego.

Obydwa rodzaje ćwiczeń sprzyjają rozwojowi ruchowemu dzieci, a przede wszystkim zapewniają im dobrą zabawę.

Opracowała: mgr Karolina Król

Styczeń w oddziale IX upłynął pod znakiem zimy. Realizując temat „Poznajemy świat – woda, śnieg i kolor biały” w pierwszej części miesiąca skupiliśmy się na wodzie. Proste aktywności takie, jak przelewanie wody, chłapanie, robienie piany, zanurzanie różnych przedmiotów (np. gąbek) były dla dzieci okazją do rozwijania sprawności dłoni, koordynacji wzrokowo – ruchowej, koncentracji i poczucia sprawstwa. Przede wszystkim jednak wyzwoliły w dzieciach spontaniczną radość i chęć działania.

Przedszkolaki bawiąc się wodą uczyły się ją nazywać, wykorzystując do tego komunikację alternatywną i wspomagającą (AAC): symbole PCS i komunikatory. Zabawy wodą o różnej temperaturze dały możliwość, aby dzieci osłuchiwały się z określeniami „ciepła woda” i „zimna woda”. Wykorzystanie wierszyków dźwiękonaśladowczych sprawiło, że dzieci słuchały i próbowały naśladować onomatopeje: kap - kap, plusk - plusk, chlap - chlap.

W tym czasie, chcąc osadzić nowe pojęcia w codziennym doświadczeniu, również „szukaliśmy wody” w przedszkolu – w łazience, w kuchni, w czajniku, w butelce, czy w akwarium. Nieograniczona dostępność śniegu, jaką mamy tej zimy pozwoliła nam na wprowadzenie do zajęć pojęcia „śnieg”. Stał się on także punktem wyjścia do poznawania nazwy koloru „biały” oraz okazją do utrwalania pojęcia „zimny”. Dotykanie śniegu było dla przedszkolaków z naszego oddziału silnym doświadczeniem, zaskakującym, ale też intrygującym i pobudzającym do spontanicznej eksploracji.

Dużą część styczniowych zajęć w naszym oddziale stanowiły działania sensoryczno-plastyczne w „białej” tematyce. Dzieci zanurzały dłonie w białej farbie i pianie do golenia, bawiły się watą, ryżem i fasolą, obserwowały spadające białe piórka i „piankowe chrupki”. W tych aktywnościach najważniejsze było doświadczenie –

dotyk, nacisk, chwyt, rozcieranie, odrywanie. Te umiejętności przedszkolaki z oddziału IX wykorzystywały tworząc, z waty, gęstej farby i białego papieru o różnej fakturze „sensoryczne bałwanki”.

W styczniu wykorzystywaliśmy również aktywności muzyczno - ruchowe – inscenizacje do piosenek zimowych, zabawy z dużą białą chustą oraz machanie białymi wstążkami i chustkami w rytm muzyki. Ćwiczyliśmy w ten sposób naśladowanie, koordynację ruchową, wspólną uwagę oraz gotowość do działania w grupie.

Zima nadal trwa, śniegu jest dużo, więc w lutym na pewno jeszcze do niego wrócimy, rozwijając kolejne umiejętności i zimowe pomysły na zabawę.

Opracowała: mgr Anna Stefanek

ODDZIAŁ I

W tym miesiącu w oddziale I będziemy rozwijać swoją sprawność ruchową poprzez zabawy ruchowe oraz ćwiczenia gimnastyczne. Wykorzystamy do tego zabawy orientacyjno -porządkowe, z elementami równowagi i czworakowania. Będziemy rzucać, celować, toczyć piłki o różnej wielkości, toczyć obręcze, skakać na trampolinie, biegać na boso po różnych fakturach, nosić woreczki na głowie i wiele innych ćwiczeń, które wzmocnią nasze mięśnie i rozwiną naszą sprawność ruchową.

ODDZIAŁ II I III

Za oknami prawdziwa zima, mróz nie odpuszcza, więc dzieci z oddziałów II i III postanowiły pomóc ptaszkom przetrwać ten trudny czas. Aby odpowiednio się do tego przygotować obejrzą film, jak dokarmiać ptaki. Wraz z nauczycielami, sprawdzają, jak wyglądają ziarenka, te małe i te duże, jak pachną, jakie są w dotyku. Nie zabraknie przy tym wspaniałych sensorycznych zabaw. Oczywiście regularnie - wraz z nauczycielami - dzieci będą dokarmiać ptaki w przedszkolnym ogrodzie, wysypując ziarenka do karmnika. Luty to nie tylko mróz i śnieg, ale także karnawał. Czekać na przedszkolny bal karnawałowy, dzieci będą przymierzać różne stroje, przeglądać się w lustrze, same wykonają równie karnawałowe maski. Towarzyszyć im będą zabawy z balonami, kolorową chustą oraz wesoła muzyka. Zapowiada się świetna zabawa.

ODDZIAŁ IV I V

W lutym w oddziale IV i V będziemy poznawać świat naszych ulubionych zabawek – piłek i samochodów. Ten temat pozwoli dzieciom rozwijać różne umiejętności – sensoryczne, ruchowe, społeczne i komunikacyjne.

Przez cały miesiąc dzieci będą poznawać piłki i samochody, rozróżniać je wśród innych zabawek, wskazywać symbole PCS. Będziemy bawić się sensorycznie, dotykać piłki o różnych fakturach i ciężarach, toczyć je, ugniatać, pchać samochody po torze lub macie. Dzieci będą także współpracować między sobą np.: turlać piłkę do siebie, bawić się w parach.

Podczas zajęć plastycznych będziemy malować piłki i samochody, odbijać kształty, wyklejać obrazki i poznawać kolory poprzez zabawę twórczą. W zabawach muzycznych dzieci będą śpiewać, powtarzać odgłosy samochodów i piłek, tańczyć oraz naśladować ruchy nauczyciela. Będziemy również czytać książki i oglądać animacje o piłkach i samochodach, reagować na ilustracje, dźwięki i ruchy bohaterów, rozwijając spostrzegawczość i komunikację.

ODDZIAŁ VI

W zimie dobrze jest dbać o zdrowie, dlatego w oddziale VI poruszymy tematykę zdrowego żywienia. Dzieci będą poznawać różnego rodzaju owoce, dowiedzą się o ich wartości jako źródła witamin. Wspólnie nauczymy się przygotowywać je do spożycia - myć, kroić, wyjmować pestki. Nie zabraknie elementów edukacji matematycznej takich, jak tworzenie zbiorów, analiza kształtu czy układanie ciągów.

Całość osłodziimy szarlotką z jabłek i sokiem z pomarańczy.

ODDZIAŁ VII

W lutym w oddziale VII temat miesięczny pracy dydaktyczno-wychowawczej zatytułowany jest "Bawimy się śniegiem, lodem i wodą"

Dzieci będą eksperymentować wykorzystując do zabaw: śnieg, lód oraz wodę. Poznając różne stany skupienia wody, stworzą plastyczne kompozycje, barwiąc farbami śnieg i wodę. Wsluchując się w różne dźwięki wody i lodu umieszczone w szklanych pojemnikach przedszkolaki stworzą własne muzyczne kompozycje. Nie zabraknie też zabaw na śniegu w naszym ogródku przedszkolnym

ODDZIAŁ VIII

W lutym dzieci z oddziału VIII będą poznawać różne zawody, m.in. nauczyciela, kucharza, lekarza, policjanta, kierowcę, strażaka, sprzedawcę i listonosza. Podczas zajęć będą oglądać zdjęcia i prezentacje, nazywać zawody z użyciem mowy i symboli PCS, układać obrazki oraz dopasowywać narzędzia, stroje i miejsca pracy. Wezmą udział w wyjściach tematycznych, zabawach ruchowych, muzycznych i dramatycznych, prostych grach z regułami oraz wykonają prace plastyczne. Poznają także numer alarmowy 112 i będą ćwiczyć bezpieczne zachowania.

ODDZIAŁ IX

W lutym dzieci z Oddziału IX realizowały będą temat: „Podróż do świata baśni” w ramach tego dzieci będą:

- uczestniczyć w przedstawianiu przez nauczyciela treści bajek z pomocą Teatryku Kamishibai;
- poznawać treść bajek oraz bohaterów w nich występujących;
- kategoryzować postaci dzieląc je na przynależność do danej bajki oraz określając ich atrybuty;
- wykonywać prace plastyczne związane z tematem baśni, w tym wykonają domek z piernika z bajki „Jaś i Małgosia”;
- przebierać się za bohaterów bajek.

ODDZIAŁ X

W lutym w oddziale X będziemy przyglądać się temu, co dzieje się w mieście, na ulicy. Pojazdy, piesi, światła, klaksony - uporządkujemy, nazwiemy i pocujemy uliczny gwar. Zbudujemy w naszej sali przejście dla pieszych. Dowiemy się jak prawidłowo przechodzić przez jezdnię. Lepiej poznamy pojazdy, którymi poruszamy się jako pasażerowie: autobusy i tramwaje. Spróbujemy dostrzec między nimi różnice. Nie zabraknie piosenek i wierszyków, które będą opisywały to, co się dzieje na ulicy. Pobawimy się w przejażdżkę autobusem i tramwajem. Może nawet ktoś będzie miał okazję zostać kierowcą lub motorniczym. Wybierzemy się też, tym razem już jako pasażerowie, na wycieczkę po mieście korzystając z transportu miejskiego. Czeka nas wiele zabawy!

DLACZEGO DZIECKO NIE CHCE JEŚĆ - PRZYCZYNY ZABURZEŃ KARMIENTA

Jedzenie jest jedną z podstawowych potrzeb i funkcji życiowych. Zaspokajanie jej wpływa bezpośrednio na nasze zdrowie, a nawet życie. Przygotowanie i spożywanie posiłków wypełnia znaczną część naszego życia. Ma aspekt biologiczny, psychiczny i społeczny. Jedzenie powinno być przyjemnością, jednak nie zawsze tak jest, zdarza się, że przyjmowanie pokarmu wiąże się z poważnymi problemami i nastrożeniem zmartwień, zwłaszcza, gdy problemy dotyczą dziecka i jego zdrowia. Problemy te mogą występować od pierwszych chwil życia dziecka lub pojawić się na każdym etapie. Jeżeli dotyczą one małego dziecka, do 3 r.ż. lub dziecka, którego rozwój nie przekracza tego okresu mówimy o zaburzeniach karmienia. W przypadku dzieci starszych i samodzielnych mogą pojawić się zaburzenia odżywiania, takie jak: jadłowstręt i bulimia. Zaburzenia karmienia mogą wiązać się z następującymi dysfunkcjami:

1. Nieprawidłowości strukturalne:

- Dotyczące jamy nosowo – gardłowej: rozszczep wargi /lub podniebienia, przerost języka, zarośnięcie nozdrzy tylnych, sekwencja Pierre – Robin, zbyt krótkie wędzidełko podjęzykowe.
- Dotyczące krtani i tchawicy: rozszczep krtani, torbiel krtani, podgłośniowe zwężenie krtani, rozmiękanie krtani i/lub tchawicy.
- Dotyczące przełyku: przetoka tchawiczo – przełykowa, wrodzona niedrożność przełyku, wrodzone lub nabyte zwężenie przełyku, ring naczyńowy

2. Zaburzenia neurologiczne:

- Mózgowe porażenie dziecięce.
- Malformacja Arnolda-Chiari.
- Rozszczep kręgosłupa i przepuklina oponowa – rdzeniowa.
- Dysautonomia rodzinna (zaburzenia układu wegetatywnego).
- Dystrofie mięśniowe i miopatie.
- Dystrofia oczno – gardłowa.
- Miastenia gravis.

3. Zaburzenia zachowania:

- Anoreksja dziecięca (6 miesięcy – 3 rok życia).
- Brak odpowiedniej stymulacji.
- Dysfunkcja interakcji rodzic/opiekun – dziecko,
- Sensoryczne awersje pokarmowe.
- Problemy emocjonalne (fobie, depresja, pourazowe zaburzenia karmienia).

4. Choroby układu krążenia i oddechowego:

- Zaburzenia koordynacji ssanie –połykanie – oddychanie.

5. Zaburzenia metaboliczne:

- Dziedziczna nietolerancja fruktozy.
- Zaburzenia cyklu mocznikowego.
- Kwasice organiczne.

Jeżeli którykolwiek z wyżej wymienionych czynników w znacznym stopniu zaburza przyjmowanie pokarmu, dziecko rozwija się nieprawidłowo, nie przybiera na wadze bądź chudnie, wyniki badań są nieprawidłowe, niezależnie od przyczyny powinno być otoczone opieką zespołu terapeutycznego obejmującego dietetyka, logopedę, psychologa i pediatrę. Przyczyna oraz skutki zaburzeń karmienia mogą być bardzo złożone i wzajemnie na siebie wpływać, dlatego konieczne jest holistyczne podejście i skupienie się na dziecku, jako całości.

Dzieci często przez złe doświadczenia związane z przyjmowaniem pokarmu: ból, zakrztuszanie, ulewianie mogą reagować lękowo na każdą próbę podania posiłku. Często również rodzice są zestresowani, co udziela się również dziecku. W takich sytuacjach pomoc potrzebna jest całej rodzinie. Niezależnie od przyczyny zaburzeń karmienia oraz profesjonalnych zaleceń specjalistów warto stosować następujące zasady, by jedzenie było mniej kłopotliwe, a nawet stało się przyjemnością:

- Wyrzysty smak i aromat potraw, wg preferencji dziecka: waniliowy, słony, kwaśny itp.
- Próbowanie posiłku przez osobę karmiącą i ocenę z perspektywy dziecka – czy łatwo rozplęwa się w ustach, ile wysiłku trzeba włożyć w gryzienie, formowanie kęsa, mieszanie ze śliną, połykanie. Wskaźnik trudności dla dziecka = wrażenia osoby karmiącej x 20-100 razy.
- Próba z konsystencją gładkiego jogurtu (bez grudek).
- Przepajanie wodą co ok. 1 godz.
- Jeden posiłek w ciągu dnia w formie zabawy, np. piknik na podłodze, przyjemne wydarzenie.
- Ocena tolerancji dotyku różnych materiałów lub ubrań na twarzy.
- Próby jedzenia przy użyciu innych niż klasyczne sztucce przyrządów (pałeczki, wafelki, krakersy itp.)

Opracowała:
mgr Ewa Dębińska –Dzidek
neurologopedka

**MAŁE KROKI - WIELKIE
MOŻLIWOŚCI.
FIZJOTERAPIA DZIECI Z
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI**

Fizjoterapia dzieci z trudnościami funkcjonalnymi to coś znacznie więcej niż ćwiczenia. To codzienne odkrywanie potencjału dziecka poprzez ruch, zabawę i uważne wsparcie. Każde dziecko rozwija się we własnym tempie, a zadaniem fizjoterapii jest pomóc mu jak najlepiej poznać i wykorzystać możliwości swojego ciała.

W pracy z najmłodszymi kluczowa jest zabawa. Turlanie się po materacu, wspinalanie, chwytanie piłek czy zabawy równoważne nie tylko wzmacniają mięśnie i poprawiają koordynację, ale także budują pewność siebie i radość z ruchu. Dla dziecka to frajda – dla fizjoterapeuty ważny element terapii.

Fizjoterapia wspiera dzieci m.in. w:

- poprawie postawy i sprawności ruchowej,
- rozwoju równowagi i koordynacji,
- nauce samodzielności w codziennych czynnościach,
- lepszym funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej.

Ogromną rolę odgrywa współpraca z rodzicami i nauczycielami. Proste ćwiczenia i aktywności wplecione w codzienne przedszkolne zabawy mogą przynieść zaskakująco dobre efekty. Każdy uśmiech, każdy nowy ruch i każdy „mały sukces” dziecka to krok w stronę większej samodzielności.

Pamiętajmy – w fizjoterapii dzieci nie chodzi o porównywanie, lecz o wspieranie. Bo każde dziecko, przy odpowiednim wsparciu, może rozwijać się na swój wyjątkowy sposób.

Zaopatrzenie ortopedyczne odgrywa niezwykle ważną rolę w codziennym funkcjonowaniu i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami. Obejmuje ono m.in. ortezy, aparaty ortopedyczne, wkładki, specjalistyczne obuwie, gorsety czy pionizatory. Dobierane indywidualnie do potrzeb dziecka, wspierają prawidłowy rozwój ruchowy i zwiększają samodzielność.

Podstawową funkcją zaopatrzenia ortopedycznego jest stabilizacja, korekcja oraz ochrona układu ruchu. Sprzęt ten pomaga utrzymać prawidłowe ustawienie ciała, zapobiega pogłębianiu się wad postawy, przykurczom oraz deformacjom stawów. Dzięki temu rehabilitacja jest skuteczniejsza, a ćwiczenia mogą być wykonywane w bezpieczny i kontrolowany sposób.

Regularne stosowanie odpowiednio dobranego zaopatrzenia ortopedycznego wspiera terapię fizjoterapeutyczną, ułatwia naukę chodzenia, siadania czy utrzymywania równowagi. Co równie ważne – zwiększa komfort dziecka i jego poczucie bezpieczeństwa, co ma ogromne znaczenie w środowisku przedszkolnym.

Współpraca rodziców, fizjoterapeuty, lekarza oraz nauczycieli pozwala na najlepsze wykorzystanie możliwości, jakie daje zaopatrzenie ortopedyczne. Dzięki temu dziecko może aktywniej uczestniczyć w zabawach, zajęciach grupowych i codziennym życiu przedszkola, rozwijając się na miarę swoich możliwości.

Odpoczynek stanowi istotny element procesu rehabilitacji dzieci i nie powinien być postrzegany jako przerwa w terapii, lecz jako jej integralna część. Odpowiednio zaplanowany czas regeneracji wspiera efektywność oddziaływań terapeutycznych oraz sprzyja harmonijnemu rozwojowi dziecka.

U dzieci z ograniczoną sprawnością, zwłaszcza o podłożu neurologicznym, układ nerwowy jest szczególnie podatny na przeciążenie. Odpoczynek umożliwia regenerację organizmu oraz konsolidację nabywanych umiejętności ruchowych i poznawczych. Dzięki temu proces uczenia się przebiega efektywniej, a ryzyko wystąpienia zmęczenia, bólu czy wzmożonego napięcia mięśniowego ulega zmniejszeniu.

Istotną rolę odpoczynku jest również regulacja emocjonalna dziecka. Intensywna rehabilitacja może wiązać się z wysiłkiem, stresem i frustracją, dlatego chwile wyciszenia sprzyjają obniżeniu poziomu napięcia oraz zwiększają motywację do dalszej współpracy terapeutycznej. W przypadku dzieci z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego odpoczynek pomaga w integracji bodźców oraz zapobiega przeciążeniu sensorycznemu.

Odpoczynek powinien być dostosowany do indywidualnych potrzeb dziecka i może przyjmować formę zarówno odpoczynku biernego, jak i aktywnego. Właściwe planowanie przerw regeneracyjnych wpływa również na poprawę jakości snu, który odgrywa kluczową rolę w procesach regeneracyjnych i rozwojowych.

Podsumowując, odpoczynek jest nieodzownym elementem rehabilitacji dzieci z trudnościami funkcjonalnymi. Jego uwzględnienie w planie terapeutycznym zwiększa skuteczność terapii, wspiera rozwój psychofizyczny dziecka oraz poprawia jego ogólne samopoczucie i jakość życia.

*Opracowała:
mgr Agnieszka Kudyniuk
fizjoterapeutka*

EKOLOGIA NA CO DZIEŃ – SYSTEM KAUCYJNY W POLSCE

System kaucyjny to jeden z mechanizmów wspierających gospodarkę o obiegu zamkniętym, który odgrywa kluczową rolę w redukcji odpadów. W Polsce system kaucyjny zaczął obowiązywać 1 października 2025 roku. Jest to mechanizm, w którym za zakup opakowania (np. butelki plastikowej, szklanej czy puszki) konsument płaci dodatkową kwotę – kaucję. Ta kwota jest zwracana, kiedy konsument odda puste opakowanie do specjalnego automatu lub punktu zbiórki. W praktyce oznacza to, że butelki i puszki nie trafiają do śmieci, lecz wracają do producenta lub recyklera, gdzie są ponownie przetwarzane.

W polskich przepisach zdecydowano, że system kaucyjny objął nie tylko opakowania plastikowe, ale także butelki szklane i puszki metalowe. Puszki stanowią około 30% opakowań na napoje na polskim rynku i znacząco przyczyniają się do zaśmiecania przestrzeni publicznej.

Ze względów sanitarnych z systemu kaucyjnego wyłączono opakowania na napoje mleczne.

Nie wszystkie opakowania na napoje muszą być objęte systemem kaucyjnym. Obecnie zobowiązani są do niego wprowadzający napoje w następujących opakowaniach:

- butelki plastikowe (PET) jednorazowego użytku do 3 litrów, - puszki metalowe (aluminiowe i stalowe) do 1 litra, - butelki szklane wielokrotnego użytku do 1,5 litra.

Warto zaznaczyć, że też nie na wszystkich wymienionych powyżej butelkach i puszkach znajdziemy logotyp systemu kaucyjnego, ponieważ wprowadzający napoje w powyższych opakowaniach mają dwie opcje:

- włączyć swoje produkty do systemu kaucyjnego, co pozwoli im realizować obowiązek zbiórki, - nie dołączać do systemu i zapłacić opłatę produktową za niewypełnienie obowiązku.

Jak sprawdzić, czy opakowanie jest objęte kaucją?

Każde opakowanie objęte systemem kaucyjnym musi posiadać specjalne oznakowanie.

Wzory logotypów, które są umieszczane na produktach:

- KAUCJA X,YY Zł – „X” oznacza złotówki, „YY” grosze (np. 0,50 zł) - KAUCJA X Zł – kaucja wyrażona w pełnych złotych (np. 1 zł)

W pierwszych miesiącach funkcjonowania systemu kaucyjnego była możliwość stosowania tymczasowego oznakowania, jednak tylko do końca 2025 r.

Wysokość kaucji jest uzależniona od rodzaju opakowania na napój i wynosi:

- 0,50 zł dla butelek PET i metalowych puszek,
- 1,00 zł dla butelek szklanych wielokrotnego użytku.

Kaucja nie jest wliczona w cenę napoju na półce – jest doliczana dopiero przy kasie, a jej wysokość jest określona na opakowaniu. Zwrot kaucji otrzymujemy tylko za opakowania oznaczone odpowiednim logotypem. Paragon nie jest potrzebny do zwrotu.

Ważne! Opakowań nie zgniatamy, nie myjemy i nie zrywamy etykiet (bez czytelnego kodu umieszczonego na etykiecie, butelkomat nie przyjmie opakowania).

Gdzie można zwrócić opakowanie kaucyjne?

Kaucję można odebrać zwracając puste opakowanie: - w sklepach o powierzchni powyżej 200 m² – mają obowiązek przyjmować wszystkie opakowania objęte systemem kaucyjnym, - w mniejszych sklepach – muszą przyjmować tylko butelki szklane i zwracać za nie kaucję, w przypadku butelek PET i puszek udział w systemie kaucyjnym jest dla nich dobrowolny, - w punktach zbierania opakowań – każda gmina musi mieć co najmniej jeden stacjonarny punkt zbiórki.

Jakie są sposoby oddawania opakowań?

- Ręczny odbiór – przez pracowników sklepów, - automatyczne zwroty – przez tzw. butelkomaty.

Butelki i puszki nieobjęte systemem kaucyjnym (bez logo kaucji, np. po mleku, jogurtach, czy starsze produkty) należy segregować w sposób tradycyjny - do żółtych pojemników (plastik i metal) lub zielonych (szkło). W odróżnieniu od butelek kaucyjnych, te można zgniatać.

Podsumowując, system kaucyjny ma przede wszystkim przyczynić się do zmniejszenia ilości odpadów opakowaniowych w środowisku. Dzięki selektywnej zbiórce opakowań kaucyjnych więcej surowców zostanie poddanych recyklingowi, co poprawi jakość odzyskiwanych materiałów i zwiększy efektywność przetwarzania odpadów. Gospodarka obiegu zamkniętego stanie się bardziej wydajna, ponieważ butelki i puszki zwrócone w ramach systemu kaucyjnego są czystsze i lepiej nadają się do ponownego przetworzenia. Szczególnie istotne będzie wielokrotne wykorzystanie butelek szklanych, które ograniczy zapotrzebowanie na nowe surowce i pomoże w redukcji emisji CO₂. System kaucyjny przyczynia się również do budowania świadomości ekologicznej. Ma on zachęcić konsumentów do odpowiedzialnego postępowania z odpadami i wypracowania lepszych nawyków w zakresie recyklingu. Wprowadzenie systemu kaucyjnego jest kolejnym krokiem w kierunku przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Opracowała: mgr Karolina Król